

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

15 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președintele – Petru Ursache,

judcătorii – Ghenadie Nicolaev, Nicolae Gordilă,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în numele inculpatului de către avocatul Ion Ungureanu împotriva sentinței Judecătoriei Orhei din 01 iunie 2010 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2013 și avocatul Grigore Gangură împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2013, în cauza penală

Pînzari Valerian Nicolae, născut la 27 aprilie 1959, originar și domiciliat în sat. Isacova, r-nul Orhei.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 09 iulie 2009 pînă la 01 iunie 2010 (prima instanță)
2. de la 13 iunie 2012 pînă la 15 ianuarie 2013 (instanța de apel)
3. de la 16 aprilie 2013 pînă la 15 mai 2013 (instanța de recurs)

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 01 iunie 2010, Pînzari Valerian Nicolae a fost condamnat în baza art.149 alin. (1) Cod penal la 3 ani închisoare. În baza art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate lui Pînzari Valerian a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

Acțiunea civilă în partea prejudiciului moral a fost admisă parțial și dispusă încasarea de la Pînzari V. în beneficiul succesorului părții vătămate Mironaș Gh. a sumei de 50.000 lei.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, Pînzari Valerian, la 18 octombrie 2008, în jurul orelor 20⁰⁰, aflîndu-se în stare de ebrietate în stradă în s.Isacova, r-nul Orhei,

din motive personale ostile, în cadrul unei certii apărute în mod subit între el și cet.Mironaș Nichifor, urmărind scopul vătămării grave a integrității corporale și a sănătății, i-a aplicat ultimului multiple lovituri cu pumnii și două lovituri cu un obiect dur din metal în regiunea capului, cauzându-i ultimului leziuni corporale grave periculoase pentru viață, în urma cărora, la 20 octombrie 2008 Mironaș N. a decedat.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Pînzari Valerian să fie condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal la 11 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, motivînd că prima instanță incorect a apreciat probele administrate, fiind pronunțată o hotărâre ilegală care nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Apelantul a invocat că instanța de judecată a indicat că Pînzari V. a săvîrșit fapta de vătămare intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății cet.Mironaș N. care este periculoasă pentru viață și care a provocat decesul victimei, dar în dispozitiv a indicat că inculpatul se condamnă în baza art.149 alin.(1) Cod penal – omor din imprudență, astfel, contrar prevederilor art.394 alin.(3) pct.2) Cod de procedură penală, în partea descriptivă, nu au fost expuse circumstanțele cauzei constatate de prima instanță care au dus la reîncadrarea acțiunilor inculpatului. La fel, a indicat că instanța de judecată neîntemeiat a ajuns la concluzia că inculpatul a săvîrșit infracțiunea prevăzută de art.149 alin.(1) Cod penal, deoarece omorul din imprudență poate avea loc doar atunci cînd făptuitorul nu numai că nu prevede posibilitatea cauzării morții, dar el nu prevede nici posibilitatea cauzării daunei sănătății, dar trebuia și putea să prevadă survenirea acestor consecințe. Pînzari V. aplicînd lovituri cu pumnul și cu un obiect din metal în regiunea capului lui Mironaș N. și-a dat seama că prin fapta sa poate cauza vătămări corporale grave, iar decesul victimei a reprezentat urmările faptei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2011, a fost admis apelul procurorului din alte motive, casată sentința atacată, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care în baza art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală a fost încetat procesul penal în privința lui Pînzari Valerian pe art.151 alin.(4) Cod penal, din motiv că există circumstanțe ce exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Acțiunea civilă înaintată de Mironaș Gheorghe privind încasarea prejudiciului moral, a fost lăsată fără soluționare.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către procurorul Ciobanu S. și succesorul părții vătămate Mironaș Gh.

5.1. procurorul – care a solicitat casarea deciziei atacate cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată, motivînd că argumentările instanței de apel precum că de către organul de urmărire penală a fost încălcat flagrant dispoziția art.63 alin.(2) și (6) Cod de procedură penală, nu sînt întemeiate, deoarece conform prevederilor art.63 alin.(6) Cod de procedură penală, în vigoare în 2008, prevăd că „...dacă pînă la expirarea termenilor indicate în alin.(2) nu s-a dispus scoaterea persoanei de sub urmărirea penală, sau punerea

sub învinuire, calitatea de bănuیت încetează de drept. Încetarea de drept a calității de bănuیت în legătură cu expirarea termenilor indicate în alin.(2), în cazul acumulării ulterioare a probelor suficiente, nu împiedică punerea persoanei sub învinuire pentru același fapt”. Recurentul invocă că referirea la hotărîrea nr.26 din 23 noiembrie 2010 a Curții Constituționale, privind declararea neconstituțională a alin.(6) al art.63 Cod de procedură penală contravine prevederilor art.28 alin.(2) al Legii cu privire la Curtea Constituțională din care rezultă că „Actele normative sau unele părți ale acestora declarate neconstituționale devin nule și nu se aplică din momentul adoptării hotărîrii respective a Curții Constituționale. Astfel, rezultă că efectele recunoașterii neconstituționalității prevederilor art.63 alin.(6) Cod de procedură penală, sub aspectul CEDO, spre deosebire de cazul recunoașterii neconstituționalității lor, se răsfrîng asupra situațiilor de fapt, nu de la momentul stabilirii circumstanțelor de drept, ci din momentul adoptării textului legal pus în discuție. Dat fiind faptul că actul procedural, la care se referă instanța de apel. A fost întocmit la 25 februarie 2009, este evident că acesta nu cade sub incidența normelor menționate și, respectiv, instanța de apel incorect a ajuns la concluzia sa de încetare a procesului penal, iar efectul retroactiv al legii menționate nu se aplică în asemenea situații, fapt care reiese din prevederile art.28 alin.(2) al Legii cu privire la Curtea Constituțională. La fel, a invocat că instanța de apel nu s-a expus asupra probelor și motivelor indicate în apelul procurorului, precum și eronat a indicat decizia Curții Supreme de Justiție din 25 aprilie 2008 privindu-l pe Luchian, Gorceac ș.a., deoarece această hotărîre se bazează pe mai multe motive care au dus la încetarea cauzei.

5.2. succesorul părții vătămate – care a solicitat casarea hotărîrilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Pînzari V. să fie condamnat în baza art.151 alin.(4) Cod penal și să fie admisă acțiunea civilă fiind încasat prejudiciul moral cauzat în mărime de 350000 lei, motivînd că instanța de apel a considerat că calitatea de bănuیت conform art.63 alin.(6) Cod de procedură penală a încetat de drept la 23 ianuarie 2010, ilegal, aplicînd în motivarea deciziei alin.(6), care a fost declarat neconstituțional prin hotărîrea Curții Constituționale nr.26 din 23 noiembrie 2010. La fel, greșit a fost aplicat și art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, deoarece calitatea de bănuیت nu este un drept procesual ci o calitate procesuală, iar ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuیت este un act procesual, de asemenea, ordonanța de punere sub învinuire este un act procesual, dar nu o încălcare esențială a legii procesual penale. Recurentul indică că eronat au fost aplicate și prevederile art.251 alin.(4) Cod de procedură penală, deoarece în calitate de bănuیت, învinuit cît și de inculpat, Pînzari V. și apărătorul său nu au invocat nulitatea acestor acte procesuale, pe care le-au acceptat și semnat. După încetarea de drept a calității de bănuیت a lui Pînzari V., organul de urmărire penală i-a înaintat învinuirea pe art.151 alin.(4) Cod penal. Organul de urmărire penală nu era în drept să reia urmărirea penală, deoarece au fost acumulate destule probe pentru susținerea învinuirii, mai mult ca atît Pînzari V. și-a recunoscut vinovăția. Astfel, recurentul consideră că în cazul dat n-au fost încălcate drepturile lui Pînzari V. prevăzute de art.22 Cod de procedură penală și art.4 al protocolului 7 CEDO. Instanța de apel în decizie a făcut referire la decizia CSJ din 25 aprilie 2008, dar

aceste cauze nu sînt similare, dimpotrivă, decizia instanței de recurs diferă de cauza lui Pînzari V., atît după speță cît și prevederile legale aplicate și confirmă contrariul.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 18 mai 2012 au fost admise recursurile ordinare declarate de procuror și succesorul părții vătămate, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Colegiul penal a constatat că instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor din art.413,414 Cod de procedură penală, ce reglementează procedura judecării apelului, nu a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate sub toate aspectele, complet și obiectiv, încetînd procesul penal în privința lui Pînzari Valerian pe art.151 alin.(4) Cod penal, din motiv că există circumstanțe ce exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Totodată a considerat că, instanța de apel a comis erori de drept, care nu pot fi corectate de instanța de recurs, motiv de casare a hotărîrii, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecători.

7. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2013, a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, prin care inculpatul Pînzari Valerian, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 8 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

S-a dispus încasarea parțială a prejudiciului moral din contul inculpatului în beneficiul lui Mironaș Gheorghe a sumei de 50.000 lei.

8. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că Pînzari Valerian, la 18 octombrie 2008, în jurul orelor 20⁰⁰, aflîndu-se în stare de ebrietate în stradă în s.Isacova, r-nul Orhei, din motive personale ostile, în cadrul unei cerți apărute în mod subit între el și cet.Mironaș Nichifor, urmărind scopul vătămării grave a integrității corporale și a sănătății, i-a aplicat ultimului multiple lovituri cu pumnii și două lovituri cu un obiect dur din metal, de formă alungită, în regiunea capului, în rezultat i-a cauzat cet. Mironaș Nichifor leziuni corporale grave pentru viața sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă cu fractura oaselor boții și bazei craniului, cu hematom intracerebral în lobul frontal drept, hemoragii subarahnoidine și în țesuturile moi pericraniene, vătămări a integrității corporale, care ulterior, la data de 20 octombrie 2008 au cauzat decesul victimei Mironaș Nichifor.

Deși inculpatul a recunoscut doar parțial vina în cele incriminate, negînd aplicarea intenționată a loviturilor, s-a concluzionat că ,vina lui se confirmă prin probele cercetate și anume:

- declarațiile succesorului părții vătămate, Mironaș Gheorghe;
- martorilor Buzdugan Nicolai, Buzdugan Gheorghe, Donțu Andrei, Mironaș Serghei, Brătuțel Serghei, Muntean Veronica, Muntean Andrean, Tulbure Raisa, Buzdugan Fedora;
- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 19 octombrie 2008 (f.d.6);

- raporturile de examinare medico-legală nr. 227 din 21 octombrie 2010, nr.332 din 27 octombrie 2008, nr. 361 din 28 noiembrie 2008 (f.d. 21-23, 52-53, 85-91);
- raporturile de expertiză psihiatrică legală a martorului Buzdugan Nicolaek, nr. 375 -2009, (f.d.173); nr.107-2009 (f.d. 177); nr.713a-2012.

Instanța de apel analizând în ansamblu, sub toate aspectele probele prezentate spre administrare, inclusiv procesele verbale ale acțiunilor de urmărire, a ajuns la concluzia că vinovăția inculpatului Pînzari Valerian de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin.(4) Cod penal, conform indicilor calificativi – *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viața și care a provocat decesul victimei*, a fost pe deplin dovedită.

Astfel, instanța de fond pronunțând hotărîrea, contrar prevederilor art. 314 Cod de procedură penală a dat o apreciere greșită probelor, care în ansamblu dovedesc vina inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin.(4) cod penal, totodată încălcînd prevederile art. 394 alin.(3) pct.1) 2) Cod de procedură penală.

9. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri de către avocații Ion Ungureanu și Gangură Grigore în numele inculpatului.

Avocatul Ion Ungureanu, fără invocarea vreunu-i temei prevăzut de art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței și a deciziei cu dispunerea încetării procesului penal în temeiul 391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

10. Avocatul Gangur Grigore în baza art. 427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei cu menținerea în vigoare a sentinței.

Se invocă dezacordul, privind admiterea de către instanța de apel a declarațiilor martorului Buzdugan Nicolae, care din spusele mamei sale se află la evidență la psihiatru, suferă de o boală psihică și dispune de certificat (f.d.209-2010) din acest motiv consideră că depozițiile acestuia nu pot fi luate în considerație și puse la baza sentinței de condamnare.

Consideră că la materialele dosarului nu există nici o probă dobîndită administrată și admisă legal de către prima și a doua instanță, care ar demonstra că inculpatul a avut intenția de ai provoca lui Mironaș V., leziuni corporale grave.

11. Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate din următoarele motive.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurenții invocă, dezacordul privind admiterea declarațiilor martorului Buzdugan Nicolae, care conform certificatului (f.d.209-210) *suferă de o boală psihică*, argumentul menționat este respins ca neîntemeiat, deoarece conform raportului de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie nr. 713a-2012 – s-a constatat că „Buzdugan Nicolae de maladii psihice cronice nu suferă, dar reprezintă retardare mentală moderată, gradul retardării mentale depistat la el nu este atît de pronunțat ca să-l lipsească de capacitatea de a recepționa evenimentele ce au avut

loc la 18 octombrie 2008. După starea sa psihică în prezent poate depune mărturia pe dosarul dat.”

Referitor la temeiul, precum că *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, nu poate fi admis, deoarece nu-și găsește confirmare în speța dată.

Colegiul penal consideră, că instanța de apel corect a încadrat acțiunile inculpatului art. 151 alin.(4) Cod penal – vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, care au provocat decesul victimei.

Cu toate că fapta a fost parțial recunoscută de către făptuitor, negînd aplicarea intenționată a loviturilor, instanța de apel a constatat că vina lui se confirmă prin probele cumulate în cadrul cercetării judecătorești și anume:

- declarațiile succesorului părții vătămate, Mironaș Gheorghe;
- martorilor Buzdugan Nicolai, Buzdugan Gheorghe, Donțu Andrei, Mironaș Serghei, Brătuțel Serghei, Muntean Veronica, Muntean Andrean, Tulbure Raisa, Buzdugan Fedora;
- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 19 octombrie 2008 (f.d.6);
- raporturile de examinare medico-legală nr. 227 din 21 octombrie 2010, nr.332 din 27 octombrie 2008, nr. 361 din 28 noiembrie 2008 (f.d. 21-23, 52-53, 85-91);
- raporturile de expertiză psihiatrică legală a martorului Buzdugan Nicolaek, nr. 375 -2009, (f.d.173); nr.107-2009 (f.d. 177); nr.713a-2012.

În opinia instanței de recurs, Curtea de apel corect a constatat faptul aprecierii greșite a probelor de către prima instanță, care în ansamblu lor dovedesc vina inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin.(4) Cod penal. Totodată, încalcînd la adoptarea sentinței prevederile art. 394 alin.(3) pct.1) Cod de procedură penală – în textul sentinței instanța de fond a stabilit că Pînzari Valerian a săvârșit fapta de vătămare intenționată gravă a integrității corporale, periculoasă pentru viață, care a provocat decesul victimei, însă în dispozitivul sentinței greșit a admis reîncadrarea juridică a faptei, ***din infracțiunea de vătămare intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață, și care a provocat decesul victimei, prevăzută de art. 151 alin.(4) Cod penal, în cea de omor din imprudență, prevăzută de art. 149 alin.(1) Cod penal.***

La stabilirea măsurii de pedeapsă, s-a ținut cont de prevederile art. 6,7,61,75 Cod penal, fiind luate în considerație motivul și gravitatea infracțiunii săvârșite, circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, cât și responsabilitatea inculpatului.

În consecință, Colegiul conchide că decizia instanței de apel nu este afectată de erori de drept prevăzute de pct. 12), alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, motiv pentru care recursurile declarate de avocații în numele inculpatului se vor declara inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

12. În conformitate cu prevederile art. 432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate în numele inculpatului de către avocatul Ion Ungureanu împotriva sentinței Judecătoriei Orhei din 01 iunie 2010 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2013 și avocatul Grigore Gangură împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2013, în cauza penală **Pînzari Valerian Nicolae**, ca vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 iunie 2013.

Președintele

Petru Ursache

judecătorii

Ghenadie Nicolaev

Nicolae Gordilă

Copia corespunde originalului
Judecători:

Petru Ursache.